

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

Številka: 061-06-5/2018/7
Ljubljana, 24. 1. 2019

Predlog

Z A P I S N I K

5. izredne seje Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve, ki je bila v torek, 18. decembra 2018, ob 14.00 uri, v mali dvorani, Tomšičeva 5, Ljubljana.

Seja se je začela ob 14. in zaključila ob 15.15 uri.

Prisotni:

- predsednik: Bojan Kekec
- podpredsednik: Igor Antauer
- člani: Franc Kangler, Samer Khalil, Bojana Potočan, Branko Šumenjak, Bogomir Vnučec, mag. Igor Velov, mag. Peter Požun

Opravičeno odsotni:

- člani: prof. dr. Branka Kalenić Ramšak, mag. Miroslav Ribič, Davorin Terčon

– Ostali prisotni:

- mag. David Brozina, Matej Marn, Uroš Vajgl; Ministrstvo za zunanje zadeve

D n e v n i r e d:

1. Ocena o razvoju mednarodnih odnosov in položaju Republike Slovenije v mednarodni skupnosti glede na cilje in prednostne naloge Deklaracije o zunanji politiki Republike Slovenije in strateškega dokumenta o zunanji politiki Republike Slovenije, EPA 297-VIII.
2. Poročilo o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije za leto 2017, EPA 298-VIII.

Ad 1)

Komisija je obravnavala Oceno o razvoju mednarodnih odnosov in položaju Republike Slovenije v mednarodni skupnosti glede na cilje in prednostne naloge Deklaracije o zunanji politiki Republike Slovenije in strateškega dokumenta o zunanji politiki Republike Slovenije (v nadaljevanju: Ocena), ki jo je Državnemu zboru, v skladu s IV. poglavjem Deklaracije o zunanji politiki Republike Slovenije, v obravnavo predložila Vlada RS.

Ocena je sestavljena iz treh delov, in sicer je v prvem delu podana ocena aktualnih razmer v mednarodni skupnosti in položaja Slovenije v njej, v drugem delu pregled načrtovanih zunanjepolitičnih aktivnosti do konca 2018 in v 2019 glede na cilje in prednostne naloge, tretji del dokumenta pa vsebuje pregled aktivnosti Ministrstva za zunanje zadeve v obdobju od zadnjega poročanja ministra na 78. seji Odbora za zunanjo politiko 15. 3. 2017. V uvodu je predstavnik Ministrstva za zunanje zadeve Matej Marn predstavil izzive po prednostnih ciljih, prednostnih področjih in prednostnih območjih zunanje politike RS. Predstavnik Ministrstva za zunanje zadeve mag. David Brozina pa je predstavil evropske vsebine, vezane na članstvo v EU.

Komisija je v obravnavi Ocene izpostavila naslednje:

- Komisija poudarja, da temelji zunanja politika države na interakciji deležnikov, ki so predani skupnim prizadevanjem za uresničevanje njenih ciljev. Med dejavnike obstoječega delovanja bi bilo koristno, upošteva doseženo prakso, ki je izhajala iz stvarnih potreb in se oblikovala ob občutljivih političnih vprašanjih, in kjer bi bilo to ustrezno, vključiti tudi Državni svet RS, glede na njegovo vlogo v ustavni ureditvi RS.
- Na pobudo predstavnika delodajalcev komisija izpostavlja potrebo po razvijanju učinkovite gospodarske diplomacije, ki bo delovala v podporo slovenskim podjetjem in državljanom. Člani komisije se strinjajo, da gospodarska diplomacija ostaja ena od glavnih zunanjepolitičnih prioritet in pomemben element internacionalizacije slovenskega gospodarstva. Ob tem pa izpostavljajo potrebo, da se pomoč usmeri zlasti malim in srednjim podjetjem. Zavedajo se, da je ravnotežje med zunanjo politiko države in gospodarskimi interesi zahteven izziv. Ne glede na to, da je Ministrstvo za zunanje zadeve glavni koordinator na zadevnem področju, pa je potrebno tudi sodelovanje z drugimi relevantnimi deležniki. Ne gre spregledati, da bi lahko bil Državni svet, glede na svojo vlogo in sestavo, dejavnije vključen v dejavnosti na področju internacionalizacije v širšem pomenu.
- Komisija podpira spodbujanje regionalnega sodelovanja. Meni, da je v strateškem interesu RS spodbujanje varnosti, stabilnosti in razvoja na Zahodnem Balkanu. Komisija izraža skrb, ker se gospodarska prisotnost in vplivnost naše države v regiji ne utrjuje, temveč izgublja na pomenu. Komisija podpira aktivnosti za spodbujanje bilateralnega gospodarskega sodelovanja z državami Zahodnega Balkana ob upoštevanju komponent geopolitičnega položaja Slovenije in poznavanja regije.
- Z vidika dolgoročne perspektive komisija izpostavlja sodelovanje z Afriko kot regijo, kjer bi veljalo okrepiti prisotnost slovenskih interesov z ustreznim širjenjem mreže diplomatsko-konzularnih predstavništev in častnih konzulov RS.
- Komisija podpira zavezanost k multilateralizmu in je naklonjena prizadevanjem za reformo Organizacije združenih narodov, katere strukturo je treba prilagoditi novim globalnim razmeram. Sodelovanje Slovenije ocenjujejo kot primerno in koristno.

- Komisija se zavzema za pozorno spremljanje razprav v zvezi z ratifikacijo Sporazuma o izstopu, kot je bil dogovorjen med EU in Združenim kraljestvom 25. Novembra 2018, zaradi nepredvidljivih razmer v primeru izstopa brez dogovora, ki bi lahko povzročil večje motnje za državljane in podjetja v EU.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Bojan Kekec.

Ad 2)

Komisija je obravnavala Poročilo o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije za leto 2017, ki ga je Državnemu zboru, v skladu z drugim odstavkom 15. člena Zakona o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije, v obravnavo predložila Vlada RS.

Predstavniki Ministrstva za zunanje zadeve Uroš Vajgl je v dopolnilni obrazložitvi predstavil dosežke Slovenije s področja mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči ter oceno uspešnosti uresničevanja ciljev mednarodnega razvojnega sodelovanja za leto 2017.

Komisija se je seznanila s Poročilom o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije za leto 2017.

Komisija se je seznanila, da je Slovenija v letu 2017 za mednarodno razvojno pomoč namenila 67,23 milijona evrov, kar predstavlja 0,16 odstotka bruto nacionalnega dohodka (BND). Dve tretjini razvojne pomoči v letu 2017 oziroma 45,12 milijona EUR predstavlja večstranska razvojna pomoč. Največji del le-te predstavlja prispevek v proračun EU, ki se nameni za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč v okviru EU, sledi prispevek v Evropski razvojni sklad, namenjen financiranju razvojnega sodelovanja EU s skupino afriških, karibskih in pacifiških držav ter čezmorskimi državami in ozemlji. Pomemben del večstranske pomoči namenja Slovenija tudi preko sistema Organizacije združenih narodov in Skupine Svetovne banke. Eno tretjino uradne razvojne pomoči oziroma 22,11 milijona EUR predstavlja dvostranska razvojna pomoč. Največji delež le-te predstavljajo oprostitev šolnin in štipendije, v ta sklop pa sodijo tudi razvojni in humanitarni projekti, tehnična pomoč, namenski prispevki preko mednarodnih organizacij, podpora delovanju mednarodnih nevladnih organizacij, administrativna pomoč, ozaveščanje javnosti o pomenu mednarodnega razvojnega sodelovanja ter stroški za oskrbo beguncev in migrantov v Sloveniji. Največji delež razpoložljive dvostranske pomoči, t.j. dvostranske razvojne pomoči brez administrativnih stroškov, je Slovenija tudi v letu 2017 namenila regiji Zahodnega Balkana, posamično pa največ Bosni in Hercegovini. 9-odstotno zmanjšanje obsega uradne razvojne pomoči glede na leto poprej je v nekoliko večjem delu posledica zmanjšanja dvostranske razvojne pomoči, na kar je najbolj vplival znatno manjši obseg stroškov z begunci in migranti, katerega upravičeni delež se po pravilih Odbora za razvojno pomoč OECD upravičeno šteje v uradno razvojno pomoč. Obseg dvostranske razvojne pomoči se je zmanjšal za 12 odstotkov. Glede na leto prej se je zmanjšal tudi obseg večstranske razvojne pomoči, in sicer za 7 odstotkov. Slovenija bi morala v skladu z mednarodnimi zavezami okrepiti

prizadevanja za postopno povečevanje deleža bruto nacionalnega dohodka za uradno razvojno pomoč, da bi do leta 2030 dosegla 0,33 odstotka bruto nacionalnega dohodka. 0,16 % bruto nacionalnega dohodka za uradno razvojno pomoč v letu 2017 predstavlja padec za 0,03 odstotne točke glede na leto prej.

Komisija pozdravlja prenovo normativnega okvira mednarodnega razvojnega sodelovanja RS, ki bo zaključena s sprejetjem Strategije mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Republike Slovenije do leta 2030. Priprava zadevne strategije je utemeljena na podlagi Resolucije o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči, ki jo je Državni zbor Republike Slovenije sprejel 26. septembra 2017.

Pri koncentraciji razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči na prednostna območja Zahodnega Balkana, evropskega sosredstva in Podsaharske Afrike s poudarkom na najmanj razvitih državah in na omejeno število vsebin, komisija izpostavlja pomen učinkovitosti izvajanja mednarodne razvojne pomoči z vidika odpiranja dodatnih poslovnih gospodarskih priložnosti in večjega vključevanja v investicijsko okolje.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Bojan Kekec.

Predsednik
Bojan Kekec